

Metodický materiál odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra

Další nástroje právní regulace související se zákonným zmocněním k vydávání obecně závazných vyhlášek obce k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně veřejné zeleně a k užívání zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti

---

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

- ustanovení § 5 odst. 1:
*„Obecná ochrana rostlin a živočichů
1) Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytém, který vede nebo by mohl vést k ohrožení těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí. Při porušení těchto podmínek ochrany je orgán ochrany přírody oprávněn zakázat nebo omezit rušivou činnost.“*

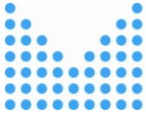
Zákon č. 326/2004 Sb. o rostlinolékařské péči a změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- ustanovení § 3:
„Základní povinnosti fyzických a právnických osob...“

Sankční ustanovení

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

- ustanovení § 45:
*„Přestupky na úseku ochrany životního prostředí
1) Přestupku se dopustí ten, kdo porušením zvláštních právních předpisů o ochraně životního prostředí jiným způsobem, než jak vyplývá z ustanovení § 21 až 44, zhorší životní prostředí.
2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.“*

- ustanovení § 46:
„Ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě
  - 1) *Přestupkem je porušení i jiných povinností než které jsou uvedeny v § 21 až 45, jestliže jsou stanoveny zvláštními právními předpisy včetně nařízení obcí, okresních úřadů a krajů.*
  - 2) *Přestupkem proti pořádku ve věcech územní samosprávy je porušení povinností stanovených v obecně závazných vyhláškách obcí a krajů vydaných na úseku jejich samostatné působnosti.*
  - 3) *Za přestupek podle odstavců 1 a 2 lze uložit pokutu do 30 000 Kč.“*

- ustanovení § 47:
„1) Přestupku se dopustí ten, kdo
  - a) *neuposlechne výzvy veřejného činitele při výkonu jeho pravomoci, b) poruší noční klid,*
  - c) *vzbudí veřejné pohoršení,*
  - d) ***znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství,***
  - e) *úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení,*
  - j) *poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání veřejných tělovýchovných, sportovních nebo kulturních podniků anebo v místech určených k rekreaci nebo turistice,*
  - g) ***poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení,***
  - h) ***neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.***
- 2) *Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) až c) lze uložit pokutu do 5000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. d) pokutu do 20 000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. e) a f) pokutu do 3000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. g) a h) pokutu do 50 000 Kč.*

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

- ustanovení § 293:

„Ohrožení a poškození životního prostředí

- 1) *Kdo úmyslně znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí tím, že poruší zákony o ochraně životního prostředí nebo jeho složek nebo zákony o ochraně a využívání přírodních zdrojů nebo zákony o chemických látkách nebo chemických přípravcích, na zvláště chráněném území, v evropsky významné lokalitě, v ptačí oblasti nebo ve vodním zdroji, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, nebo na větším území mimo tyto lokality, a tím ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin, nebo kdo úmyslně takové poškození životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.*

- 2) *Odnětím svobody najeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,*

- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně,*
- b) *spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost chránit životní prostředí,*
- c) *způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo*
- d) *způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.*

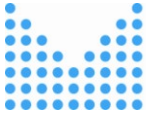
- 3) *Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1*

- a) *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poškození zvláště chráněného území nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo*
- b) *způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.“*

- ustanovení § 294:

„1) Kdo z nedbalosti znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí tím, že poruší zákony o ochraně životního prostředí nebo jeho složek nebo zákony o ochraně a využívání přírodních zdrojů nebo zákony o chemických látkách nebo chemických přípravcích, na zvláště chráněném území, v evropsky významné lokalitě, v ptačí oblasti, ve vodním zdroji, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, nebo na větším území mimo tyto

lokality, a tím ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin, nebo kdo z nedbalosti takové poškození životního prostředí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti.

- 2) *Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,*
- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,*
  - b) *způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo*
  - c) *způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.*

- 3) *Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1*
- a) *poškození zvláště chráněného území, evropsky významné lokality, ptáčích oblastí nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo*
  - b) *poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu*

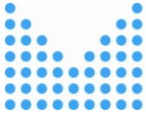
• ustanovení § 299:

„1) Kdo v rozporu s jiným právním předpisem usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu a spáchá takový čin na více než dvaceti pěti kusech živočichů, rostlin nebo exemplářů, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

2) *Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s právními předpisy usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří exemplář druhu kriticky ohroženého nebo druhu přímo ohroženého vyhubením.*

3) *Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2*

- a) *jako člen organizované skupiny, nebo*
- b) *v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch..*

4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

- ustanovení § 300:

„Kdo z nedbalosti poruší jiný právní předpis tím, že usmrtí, zničí, opakovaně doveze, vyveze nebo proveze, nebo sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář chráněného druhu ve větším rozsahu než dvacetí pěti kusů nebo jedince kriticky ohroženého druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením nebo vyhynutím, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“

- ustanovení § 301:

„Kdo, byť i z nedbalosti, poruší právní předpisy nebo rozhodnutí správního úřadu tím, že odnímá z přírody volně žijící živočichy nebo planě rostoucí rostliny v takovém měřítku, že tím ohrožuje místní populaci těchto živočichů nebo rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.“

- ustanovení § 132:

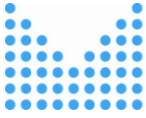
„Obecně prospěšné zařízení

Obecně prospěšným zařízením se rozumí veřejné ochranné zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě, obranné nebo ochranné zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, ochranné zařízení proti úniku znečišťujících látek, zařízení energetické nebo vodárenské, podmořský kabel nebo podmořské potrubí, zařízení a sítě elektronických komunikací a koncová telekomunikační a rádiová zařízení, zařízení držitele poštovní licence, zařízení pro veřejnou dopravu, včetně součástí dráhy a drážních vozidel ve veřejné drážní dopravě a svislých zákazových nebo příkazových dopravních značek a dopravních značek upravujících přednost.“

- ustanovení § 276:

„Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení

1. Kdo úmyslně poškodí obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí jeho provoz nebo využívání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.
2. Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) *zničí-li, odstraní-li nebo učiní-li neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení,*
  - b) *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poruchu provozu obecně prospěšného zařízení, nebo*
  - c) *způsobí-li takovým činem značnou škodu.*
3. *Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,*
- a) *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 písm. a) škodu velkého rozsahu, nebo*
  - b) *spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.“*
- *Ustanovení § 277:*
    - *„Poškození a ohrožení provozu obecně prospěšného zařízení z nedbalosti*
      1. *Kdo z hrubé nedbalosti zničí, poškodí, odstraní nebo učiní neupotřebitelným obecně prospěšné zařízení nebo ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.*
      2. *Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,*
        - a) *způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu, nebo*
        - b) *spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.“*